РІК IV. Почта оплачена гуртом. ЛЬВІВ, 2 ЛЮТОГО 1930. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 4.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.:
„П Р А В Д А"
Львів. вул. Кльоновича
ч. 8. II. пов.
Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 12 зол.
Піврічно 6 зол.
Чвертьрічно 3 зол.
Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 ам. дол. або їх рівновартість.
Поодин. число коштує 20 сот.

ДОМАГАННЯ ВИДАЧІ 11 УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ

На засіданню сойму дня 24 січня ц. р. відчитав маршалок сойму письмо прокуратора апеляційного суду у Львові з домаганням видачі 8-ох послів. Разом дотепер зажадано видачі 11 українських послів: В. Кохана, о. Пелліха, о. Куницького, Д. Паліїва, А. Максимовича, В. Целевича, В. Зубрицького, І. Ліщинського, д-ра Блажкевича, О. Луцького, О. Вислоцького.

ЗАСІДАННЯ СЕНАТУ

Плєнарне засідання сенату назначено на середу 29 січня по пол. На порядку дня: проєкт закона щодо зміни закона признавання дарів з ласки, проєкт зак. про льокацію готівки в цінних паперах, проєкт закона про видавання Дневника Законів Р. П. Остання справа відноситься до пресового декрету.

МЕХІКО ВІДКЛИКАЛО З МОСКВИ СВОГО ПОСЛА

Недавно відбули комуністи демонстрації перед мехіканськими посольствами в Вашингтоні, Буенос - Айрес. й Рійо де Жанейро. Мехіканський уряд складає вину за ці демонстрації на большевицький уряд в Москві і на знак протесту дав наказ усім членам свого посольства покинути Радянщину,

БОЛЬШЕВИКИ САМІ ПІДРОБЛЮВАЛИ ДОЛЯРИ

До управи „Німецького Банку" в Берліні зголосився один жидівський рабін, котрий приїхав з рад. Росії. Рабін оповів, що американські жиди дуже часто пересилали доляри своякам у рад. Росії, опріч того в окремих листах подавали їм числа тих банкнотів. Але ті числа ніколи не годилися з числами на долярах. Рабін є тої гадки, що большевицькі урядники отвирали грошеві листи і правдиві доляри заміняли фальшивими.

КОШТИ КОНФІСКАТИ „ПРАВДИ„

Sąd karny we Lwowie. U XXXIII. 656/29. Postanowienie. Sąd grodzki miejski O. XXXIII. karny we Lwowie postanowił dnia 16. stycznia 1930 w sprawie karnej przeciw Antoniemu Łotockiemu o przekroczenie art. 54 o praw. pras. ustalić wobec prawomocności tut. nakazu karnego wyroku z dnia 24. X. 1929 XXXIII U. 656/29 koszta insercji konfiskaty i koszta sądowe na łączną kwotę 67 zł. 15 gr, którą osk. Antoni Łotocki winien do kasy sądowej bezzwłocznie wnieść. Młynarski w. r. Za zgodność (підпис нечиткий). Печатка.

Do Pana Antoniego Łotockiego we Lwowie ul. Łyczakowska 15.

Радянські воєнні кораблі перейшли Дарданелі

Це нарушення міжнародного договору могло викликати дипльоматичні непорозуміння

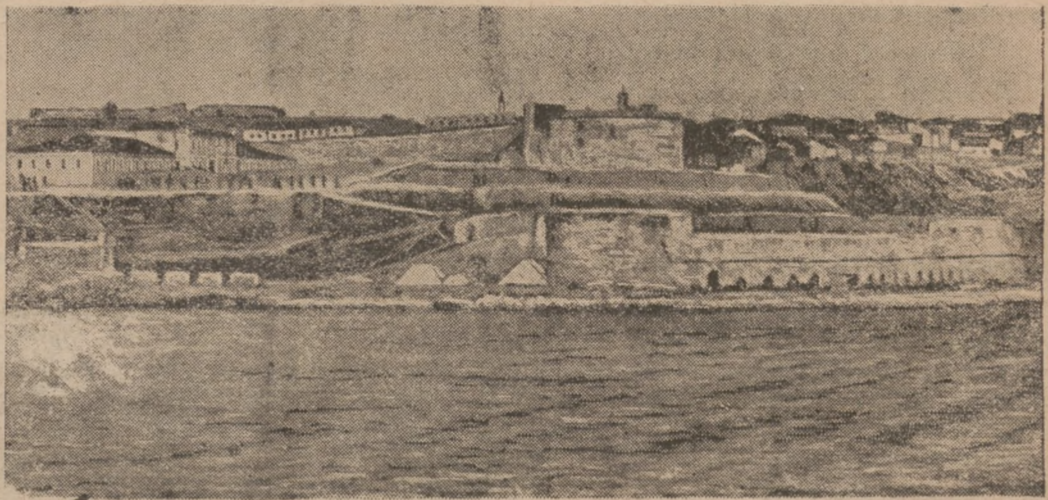

Два російські воєнні кружляки „Парижская комуна" і „Профинтерн", котрі належать до балтійської ескадри, перейшли минулого тижня самовільно Дарданельський пролив і поплили в напрямі Одеси. Поява тих кораблів у Дарданелях була для всіх несподіванкою. По договору з 1923 р. воєнні кораблі можуть перепливати Дарданелі тільки за дозволом міжнародної контрольної комісії. Але Росія не ратифікувала того договору. Контролю над переїздом воєнних кораблів установлено на домагання Англії. Тепер думають, що Англія впімнеться в дипльоматичній дорозі за нарушення цего договору.

Большевицькі часописи пишуть, що заборона переходу Дарданелів не відноситься до Радянщини і що вона може побільшати свою фльоту як і інші чорноморські держави.

Також Комісія для проливів в Константинополі оповістила, що радянський уряд мав право переправити свої кораблі з Балтійського моря у Чорне море. В Константинополі думають, що перенесення радянських морських сил з Балтійського у Чорне море має політичний характер і спрямоване проти Ромунії. Очевидно, що той переїзд відбувся за тайним порозумінням большевиків з турецьким правительством в Ангорі.

УНЕВАЖНЕННЯ УКР. ВИБОРЧОЇ ЛІСТИ

ПЕРЕД НАЙВИЩИМ СУДОМ

Дня 27. січня ц. р. відбулася перед Найвищим Судом у Варшаві розправа в справі протесту о. Иосифа Ліщинського, о. Матія Хоманя і Льва Посацького кандидатів на послів з лісти ч. 18 у виб. окрузі Ряшів-Ярослав. Найвищий Суд після розправи видав вирок, яким протесту не узнано з огляду на те, що „ліста від початку була неважна".(Ліста ця була так зладжена, що 2 окремі аркуші паперу були зліплені паском паперу).

ЩО ДІЄТЬСЯ ПІД БОЛЬШЕВИКАМИ?

З Москви доносять, що селяне зачали вирізувати і їсти останки своєї худоби. Влада видала декрет з острою забороною проти того, кажучи, що таке поведення селян свідомо перешкоджує большевикам завести колєктивні (спільні) господарства. Та селяне волять зїсти свою худібку, ніж мають її за дармо забрати червоні комісарі.

Припинення висилок на Радянщину

Управа почт Радянщини повідомила польське міністерство почт і телєграфів, що припинює виміну почтових посилок між Польщею й Радянщиною. Тому польське міністерство почт і телеграфів обіжником до всіх почтових дирекцій припинило приймання пачок, а вже прийняті поручило задержати в урядах до звороту надавців. Зазначити треба, що в пачках на Радянщину пересилали найбільше харчі для свояків. Ці харчі були нераз підставою удержання нещасних людей у виголоджених околицях Радянщини. Та видно володарі „червоного раю" воліють, щоб їх піддані гинули з голоду..

В СССР шаліє боротьба з релігією

Місяць січень здобуває осяг у протирелігійній боротьбі. — В парі з тим зростає економічна нужда.

Радянські часописи хваляться, що місяць січень повинен здобути рекорд (найбільший осяг) в поборюванню релігії. Особливо завзятий в тім напрямі ленінградський Совєт. Він викликав богато інших міст на суперництво в тій боротьбі, вирішив забрати всі дзвони з Ісаакївського собора, котрі дадуть для промислу 500 тон доброї криці. Цей совєт має закрити також велику жидівську синагогу, лютеранські й реформовані й 4 православні церкви в осередку міста. Всі ті святині перемінять на

„клюби безбожників“.

А проте християнський світ сподіється, що ця боротьба даремна та що прийде час, коли „Христос побідить большевицького Юліяна Відступника“. Приведе до цього

страшний господарський занепад.

Чимраз більше упадає промисл, чим раз острійше відчувається недостачу товарів конечної потреби, не кажучи вже про недостачу шляхотних металів потрібних у заграничній торговлі. Чи богато їм поможе, що видали наказ конфіскувати у приватних людей чужі золоті й срібні монети і що совєтські урядовці будуть примушені віддати урядові шлюбні обручки?

—о—

„Робітницька“ влада проти робітників

Вироки смерти на робітників за нарушення „трудової дисципліни“.

Після оповіщення декрету про судову відповідальність робітників за нарушення „трудової дисципліни“ радянські суди видали перші присуди смерти на робітників потягнених до судової відповідальности на основі того декрету.

В Києві засудили на смерть робітника зелізничого варстату Іванова за попсовання зализничого матеріялу. — В Харкові відбулася розправа проти трьох робітників фабрики паровозів обвинених за зіпсуття сирого матеріялу. Одного з них засудили на кару смерти, а двох на 5 літ тюрми. — В Донецькім Басейні за те саме покарали на смерть робітника Кристина. Розправи відбуваються при великім натовпі робітників, так що суддів пильнує збільшена варта ДПУ. Вироки смерти за такі маловажні в дійсності провини визивають між робітництвом зрозуміле розяренння.

Масові самогубства комсомольців

Наслідок безбожного виховання молоді в СССР.

Часопис „Вечерная Москва“ повідомляє, що в Москв відбулася нарада представників „Комсомолу“ (Комуністичного Союза Молоді). На тій нараді між ін. принято постанову як боротися з численними самогубствами між дітваками що належать до „Комсомолу“. В минулім році начислено 200 таких випадків. Як причину подають тяжкі матеріяльні обставини головно серед робітничої молоді по містах.

—о—

Викриття великої фабрики отруї

300 осіб занедужало — 50 осіб осліпло — 45 померло від горівок зроблених з денатурованого спірту.

В Америці в місті Філадельфія поліція викрила в глибоких пивницях фабрику горівок. В тій „фабриці“ виробляли лікери з денатурованого спірту, в той спосіб, що хемічно змінювали його запах і краску та додавали цукру й ріжних олійків. Слідство виказало, що на сам Новий Рік від тих „лікерів“ занедужало 300 осіб. Багато з них стратило зір, 45 померло, інші борються зі смертю. Фабрикантів отруї поліція арештувала. Це масове затроєння свідчить, як небезпечне є уживання алькоголю, особлива в нинішні часи, коли так розповсюднене є фальшовання.

— —

Відкрили передпотопне місто Ур.

Англійська наукова виправа перевела розкопи на місци, де мало стояти старе місто Халдеїв, Ур, у котрім як пише св. Письмо, вродився патріярх Авраам. Під руїнами „Муру Навуходоносора“ копали дальше і знайшли кілька верств землі з виразними ознаками дуже старого способу дренування. Під тим по дальшім копанню показалася рінь і груба лава глини. Коли і її перекопали, відкрили останки дуже старих домів, котрі були будовані приблизно на тисячу літ перед потопом, коли приняти, що потоп знищив ті околиці коло р. 3100 перед Христом. Учені твердять, що потоп власне знищив відкопане тепер місто. Цікаво, що під ним знайшли ще старші руїни, які свідчать, що там була дуже стара культура. З того донесення видко, яке правдиве св. Письмо, котре описує страшний потоп.

Франція і Ап. Столиця

Погляди пок. Клєманса на їх взаємовідношення

Померший великий французький політик Клємансо, як визначний масонський діяч не був приятелем Церкви. Однак тверезо глядів на великі користи, які осягає Франція ізза свого становища „першої доньки Церкви“, та з її просторих місій по широкім світі.

Вже в виборі Фоша на начального вождя проявилася його прихильність. На закид, що той вожд находиться під впливом єзуїтів, до яких належав його рідний брат, відповів Клємансо: „Мені не ходить про єзуїта, а потрібний мені жовнір“.

Його відношення до справи погодження Франції з Церквою виявляє відповідь, яку в 1928 р. дав тодішному премєрові Еспанії Моретові, провідникові ліберали, на питання, як уладнати найкраще відносини Церкви з Еспанією.

Ось що відписав йому Клємансо: „Не мож позволити, щоби щонебудь вплинуло на зміну дотеперішних відносин з Апостольською Столицею, ані не відступати від цього, що вам належиться. Держави, котрі заключили Конкордати, повинні їх шанувати. Найбільшою нерозвагою є зірвати Конкордат. Держава тоді стає самітна й наражена на ряд прикрих внутрішних непорозумінь. Мій попередник Комбе, котрого можна зі становища політичного розуму, ганити, кермувався доброю вірою й світськими поглядами, думаючи, що добре робить для Франції, зриваючи конкордат із Ватиканом. Це була його груба похибка. Наслідки її були злощасні. Загатили вони його наслідникам дорогу до поєднання Франції з Апостольською Столицею. Комбе лишив спадщину, яку Бог знає, коли мож буде зліквідувати“.

Стремів до того поєднання, однак не дождався його. Випередили його соціялістично-протестантські Пруси, Португалія й Ромунія. Та й лятеранський договір немило заскочив Францію. Вона заздрісна супроти суперниці — Італії — за свої права першої доньки Церкви.

Нині замітна у Франції охота до примирення з Римом. Вказує на це допущення до Франції монаших конгрегацій, до якого причинився Бріян, котрий був одним із найважнійших чинників зірвання перед літами взаємин з Апостольською Столицею. Французькі безбожники притихли, бо розуміють, що своєю протипапською й противатиканською політикою наражають Францію на осамітнення, з котрого може вона вийти лише через примирення з Апост. Столицею і через привернення в цілости Конкордату.

Висвячення Преосв. Йоана Лятишевського

Епископа-Помічника Станиславівського

Другий раз на своїм віку переживав Станиславів таке рідке і блискуче торжество як мин. неділі 26 січня ц. р. Перший раз було це перед 25 літами, коли на станиславівський владичий Престол вступав нинішний станиславівський Епископ, Преосв. Григорій. Молодше покоління вже не памятає тих світлих повних надій хвиль. Але воно може нині бачити, що була то Богом благословенна хвиля.

Чверть століття важкої ревної апостольської праці похилили мужню стать цего Князя Церкви, але праця та не пішла на марне. Ясний луч сонця паде на пройдений шлях і освічує золоті плоди в ювилейнім обході, святкованім мин. року.

А отсе другий такий луч — священня Помічника в тій важкій праці, мужа достойного під кождим оглядом на важке становище Епископа.

Вже в навечеря торжества незвичайно оживилася епископська столиця Станиславів. З цілого краю зїзджалися гості, духовні й світські, щоб взяти участь у торжестві та зложити побажання новому Владиці.

Торжество почалося в неділю рано, як було заповіджено, процесійним відправодженням Епископа-Номіната з владичої палати до катедральної церкви. Взяли в нім участь 4 наші Владики Преосв. Григорій, еп. станиславівський, Преосв, Йосафат еп. перемиський, преосв. Никита Будка і преосв. Иоан Бучко — оба зі Львова. (Екц. Митрополит Андрей не могли приїхати через недугу). Крім них було богато церковних достойників, духовенства й безчисленні маси селянства і міщанства, а також української інтелігенції зі всіх сторін Галичини.

Величавий був це похід умаєною дорогою аж до катедри, та ще величавіше торжество священня й рукоположення в самім храмі. Простора святиня не могла помістити всіх вірних і не кождому судилося бачити чин висвячення. Довершив акту висвячення преосв. Йосафат Коциловський разом з усіми приявними Владиками. Чин епископських священь довгий і прегарний своїми величавими, повними глибокого значіння обрядами. Відчувалося велику вагу високого епископського уряду. Найважнійші хвилі то; відчитання папської буллі про іменування, відтак 3 присяги складані новим Владикою, вкінці сам акт рукополагання, котрим передається епископська власть неперервно від апостольських часів.

В год. 1 по пол. скінчилося торжество в церкві і знову рушила величава процесія до владичої палати. Знову заповнилися замаєні улиці непроглядними масами вірних. Всі лиця звернені в сторону епископської палати. На бальконі явився нововисвячений Владика і уділив своє перше архієрейське благословлення.

Загроза війни в Південній Америці

Непорозуміння між републиками Болівія і Парагвай.

До генерального секретаріяту Союза Народів у Женеві прийшла депеша від парагвайського посольства в Парижі, що можливі є воєнні кроки Болівії проти Парагваю. Парагвайська радіостація переловила шифровану (тайними знаками передану) телеграму болівійського генерального штабу з наказом четвертій пішій дивізії болівійської армії заняти пограничні парагвайські форти. (В болівійській армії інструкторами є Німці). Союз Народів має з тою справою богато клопоту, бо північноамериканські Злучені Держави мають великий вплив на південноамериканські републики, але самі до Союза Народів не належать. До болівійського уряду вислав зараз телеграму генеральний секретар Союза Народів.

—о—

ЕПИСКОПСЬКІ СВЯЧЕННЯ НА ФІЛЬМІ

Фільмові підприємства, що займаються виробом фільмових лент для кінотеатрів, не минають нагоди, щоб не „зняти на фільм“ важніших обходів та торжеств. Також торжество консекрації Преосв. Йоана Лятишевського в Станиславові зі всіми церемоніями та процесіями було сфільмоване й небаром також ширший загал буде міг оглядати його на кінових екранах.

——

Українці на канадійських преріях

Канадійський простір обраховують на 3,184.723 квадратних миль. Є він отже майже так великий, як ціла Европа. Але не весь простір є відповідний під управу. Коли відчислити багна, ліси, води й инші неужитки, то Канада має 1,329.539.200 акрів землі. З того простору в Канаді заселено 140.887.903 акрів землі, а остає до заселення ще 217,174.287 акрів. Це вказує скільки то рільників може ще поміститися в Канаді. Але й з тих 140 міліонів заселених акрів у 1928 р. було управлених лиш 59.351.811 акрів. З того видно, що трохи більше, як одна третя часть заселеної землі в Кададі є управлена.

Українські переселенці

поселилися в Канаді найбільше в трьох степових провінціях Канади. Ті „прерійні провінції“ це Манітоба, Саскачеван і Алберта. В Манітобі займають наші переселенці 6·5% простору, в Саскачевані 6·9%, в Алберті 7·1%. Колись ці північні, холодні, степові частини Північної Америки були пусті. Нині є вони „збіжевим шпіхліром Канади“.

Провінція Манітоба

через велике число озер і гір має обмежену скількість землі відповідної до управи збіжжа. В останніх роках в Манітобі провадиться більше мішане господарство. Манітоба славиться тим, що продукує около 49% всього ячменю в Канаді. Північна часть Манітоби має мало землі відповідної для рільництва. Це скалисті околиці, де тепер живо шукають за металями та мінералами.

Провінція Саскачеван

занимає середину західної рівнини. Завдяки рівнині управа поля облегчена. Тому в цій провінції начисляється найбільше число акрів під управою. З цеї провінції походить около 56% всеї пшениці, 57% всего жита і 74% всего лену. Така велика продукція збіжжа вимагає одностайного господарства, яке займається управою лише збіжжа, передовсім пшениці. Але послідними роками зачинають господарі займатися також ховом худоби і домашної птиці.

Провінція Алберта

є гориста в західній части. В полудневій части терпить на безводність. В гористій части є копальні вугля. В полудневій части мешканці займаються рільництвом і тут заведені найбільші в світі рови (канали) для наводнювання піль. Північна часть Алберти під назвою Піс Ривер вибивається на верх завдяки своїм величезним просторам родючої землі. В ці околиці що року прибуває чимраз більше переселенців. Тут, як і в цілій Канаді, збіжжа становить найбільше жерело доходів.

Еміграція до Канади

Державні уряди посередництва праці почали з 15. січня реєстрування й кваліфікування хліборобських робітників та слуг на виїзд у Канаду.

Першенство в контингенті признають емігрантам, що мають паспорти з минулого року. Зголошений перед канадійськими залізничими товариствами контингент обнимає 2460 хліборобських робітників і 1000 слуг. Всі, хто має намір виїхати в цему річному контингенті, мусять зголоситися до реєстрації в відповідних державних урядах посередництва праці. Так само мусять там реєструватися й ці, що мають уже емігр. паспорт, й ці, що їх торік закваліфіковано. Цих, що мають паспорти влучує УДПП без поновного кваліфікування. Вони дістають тільки відповідні посвідки. Кого закваліфікують на виїзд, повинен зголошуватися в корабельних товариствах по придїл місця в реченці найдальше 2—3 тижні від хвилі закваліфікування, бо на кваліфікаційному акті буде приписка: „Важне тільки на один місяць від дня виставлення“.

Похід міської „культури“ на села

Длячого шириться по наших селах міська мода?

Українське село в останніх часах починає скоро змінятися. На кождому кроці стрічаємо великий вплив міста. Звичайно говориться, що се прийшла „нова мода“ з міста й тому навіть уваги на такі річи не звертається.

З села зникає стара народня ноша а на її місце приходить щораз то инша міська мода. Переводяться давні пісні, забави й народні танці, щоб уступити місця кабаретовим пісонькам й ріжним новомодним „фокстротам“ і „тустепам“. Колишню скромність і простоту обичаїв та поведення усувають в кут некультурні й неморальні „маніри“, наслідувані з міського життя. Старші люди похитують тільки головами та нарікають по кутках, що колись не ті часи були. Молодші натомість стараютьая добачувати в тім культурний поступ села.

В чім же головно проявляється той „культурний поступ“?

Недавно писав про те один віруючий учитель, що довгі роки перебував на селі й уважно приглядавсь тим змінам. На думку того учителя, корінь усього лиха якраз у тім, що в інтересі деяких людей лежить це, щоб село якнайскорше покинуло давні звичаї й „зміщанилося“.

Великі промисловці й купці, бажаючи поширити свої ринки збуту, побачили, що дуже добрим відборцем всяких тандитних фабричних виробів може бути наш селянин. Треба очевидно тільки вмовити в нього, що в фабричних сукнях, черевичках, краватках і а усякім іншим „панським“ убранню йому більше до лиця, що він тим самим перестане бути „простим хлопом“, а стане відразу „паном“.

Не можна відмовити слушности тим заміткам, бо й справді всякі „нові моди“ не тільки для села але й для міста творять промисловці - фабриканти. Та з другої сторони цілковите відгородження села „китайським муром“ просто неможливе. Се правда, що наша гарна сільська ноша виходить з ужитку. Але сему тяжко зарадити з ріжних причин. Тут повинні звертати свідомі люди по селах більше на це увагу, щоб на одяг дивилися люди більше з практичного боку і не були невільниками „моди“, як то буває на жаль серед інтелігенції. В нинішних часах економічної скрути треба дуже берегтися життя „понад стан“ і тяжко запрацьований гріш треба обертати на справді потрібні і справді культурні річи. Отже наприм. всякі перфуми, помади і пудри, котрих починають уживати вже й на селі, це річи не тільки непотрібні, але дуже часто для здоровля шкідливі. Вони теж не є ознакою ніякої висшости ані культурности. Таких річей не повинно село перенимати від інтелігенції, бо це не вицвіт, а шумовиння культури. З тим шумовинням борються також всі правдиво культурні люди і добра преса. Натомість правдива культура це в першу чергу грамотність,

освіченість, це також гігієнічний спосіб життя, добра здорова їжа, чисті ясні мешкання, розумна управа ріллі і раціональна господарка і т. д. Приймаймо тільки таку культуру, правдиву культуру, а тоді станемо справді культурним народом.

БОРОТЬБА ЗА ВИХРЕСТКУ

У Володимирі Волинському 19 літня Сура Шаєр рішилася прийняти католицьку віру. Тому перейшла від батьків до пп. Білинських. По якомусь часі до п. Білинських прийшла її мати й дві сестрі та силою хотіли забрати її назад до дому. Це їм не вдалося. По двох днях гурт жидів, (яких 50 людей) під проводом Шаєрихи напав на дім Білинських, звалив пліт і хотів підпалити дім. Завізвано поліцію й товпа відійшла. Сура скрилася на поліції та жиди ще більшою гурмою рушили на поліцію. Поліції вдалося товпу розігнати й арештувати кількох провідників. Сура втекла з Володимира.

40 ТИСЯЧ РІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ ДО НІМЕЧЧИНИ

З весною має виїхати з Польщі до Німеччини коло 40 тисяч рільних робітників. На літо буде назначений новий контингент.

МІСТО НЕГРАМОТНИХ

В часі спису населення переведеного нещодавно в столиці Югославії Београді, ствердили, що в Београді є 28 тисяч неграмотних. Що Београд має 226 тисяч жителів, то виходить, що на кожду сотку усіх жителів 12 не вміє ні читати ні писати. Сумне воно бож Югославія, самостійна держава й може подбати про знесення такої неграмотности бодай у столиці.

Що таке канадійська фарма

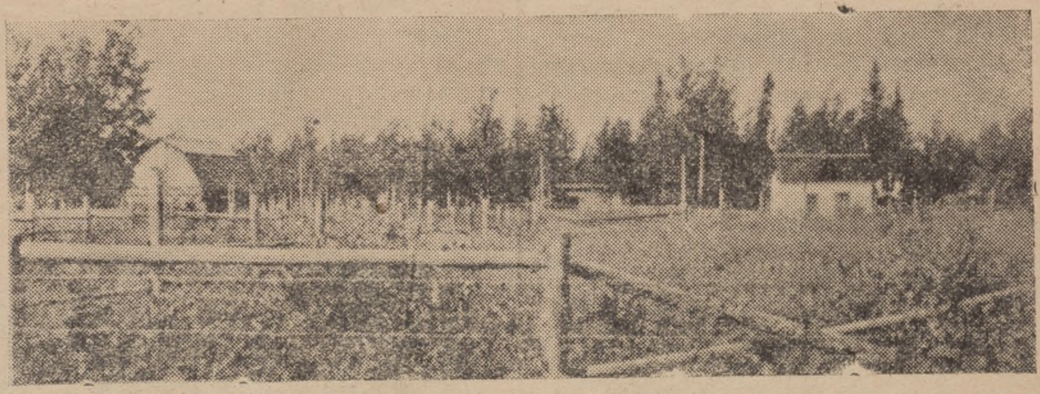

Вид канадійської фарми

Слово „фарма“ значить по нашому „господарство“ без огляду на величину. Вона може обнимати пів акра поля або 100, або й тисячу і більше. Але звичайно в Канаді „фармою“ називається простір 160 акрів, то є 113 европейських моргів. В західній Канаді земля розмірена інженірами, порисовані мапи, фарми позаписувані в табулярні книги, тому розділ землі може відбуватися там в найбільшім порядку. Кожда фарма зі 160 акрів це квадрат, так що західна

Українські фармери при роботі

Канада виглядає на докладній карті як велика сітка з квадратовими очками.

Хто приїзджає до Канади має право дістати один квадратик зі 160 акрів як наділ від держави і платить лише по 10 долярів. Мусить одначе сповнити все що приписує в тім разі канадійський закон.

Др. Дмитро Марців.

З життя й діяльности

Його Св. Папи Пія XI.

Реферат виголошений на Святочній Академії в 50-ту річницю священства Його Святости Папи Пія XI. в Турці н. Стр.

II. Вибір нового папи був неначе даний Божим Провидінням, бо в новім папі крилися всі прикмети, яких тодішна й нинішна пора вимагала й вимагає, а то віра, знання, побожність, великий життєвий досвід і посвята для Церкви.

Не дивниця, що католицький загал приняв новий вибір з задоволенням, будучи свідомим того, яке відвічальне становище Папи в повоєнних літах, повних розстрою, занепаду й ворожнечі до католицької Церкви. Пропаганда проти катол. Церкви, підсичувана грішми її ворогів, що стали синонімом XX століття, а в парі з нею сила ліберальної преси, що облудно вироблює у несвідомих т. зв. публичну опінію, заступила місце давних оружних змагань проти основ католицької Церкви. Одначе катол. Церква стоїть наче гранітна скала проти безмірного натиску — певна свого високого післанництва й своєї кінцевої побіди, основана самим Спасителем й натхнена духом Божим.

Папа Пій XI ставши намісником Христовим й проголосивши клич „Мир Христовий у царстві Христовім“, рішився те царство добути та не війною, але поєднанням і любовю, а в своїм батьківськім серці постановив перевести 3 річи: 1) Усвідомити й обєднати всіх католиків світа в один католицький табор або у т. зв. католицьку лігу. 2) Розвинути й поширити місії для приєднання катол. Церкві поган. 3) Получити тепепрішну православну церкву з Церквою католицькою. До сеї безмірної праці не вистарчають самі сили духовні, але треба — і се нехай буде найкращим доманганням нинішного часу, — щоб як найбільше число світських людий стануло разом з духовними до спільної праці, так благородної для кожного народу, а для нас з осібна. Для ілюстрації місійної праці отворив Папа Пій XI місійну виставу в Римі, яка зображує розвій місій й їх чинности серед поган. В тій цїли видав Папа Пій XI розпорядок, щоби в другу жовтневу неділю по всіх катол. церквах були проповіди про місії серед поган та щоби для тої цїли збирано грошеві пожертви. Повстають поволи все нові станиці й розвивають свою благородну працю під особлившою опікою Папи Пія XI.

Получення православних з католицькою Церквою се найгарячійше бажання Його Святости Пія XI. Близько 130 міліонів православних, що живуть на Великій Україні, в Росії, на Балкані та в Азії завдяки несвідомости й колишнім політичним та правно-державним відносинам на сході, остають досі поза рамами католицької Церкви. Сходу війною не добудеться, говорить Папа Пій XI, але любовю й поєднанням. Коли намір Пія XI поведеться, буде се найбільший успіх католицької ідеї від її початку.

Сьогоднішний час, особливо нерозумні соціяльні експерименти на Великій Україні й у Росії промовляють за тим, що нарід позбавлений тих оков, що його вяжуть, радо зєднавсяб з катол. церквою, котра йому дасть запоруку мирного життя. Великим скріпленням авторитету кат. Церкви стало те, що Папа Пій XI. в сім році відзискав териториальну суверенність, вправді на малім

Велика филя тепла над Радянщиною

З землі Франца Йосифа донесло радіо, що там небувале тепло. Температура доходить до 0 степенів. Жителі не можуть іти на лови й зачинені в метеорольогічній стації.

Дня 5 ц. м., коли наспіла відомість із Землі Франца Йосифа, появилися перші проміні сонця, що звістили перелім зими. (Там частину року тріває ніч, а частину року день.)

Рівночасно доносять зі Севастополя, що по коротких морозах панує тепер тепло й температура доходить до 12 степенів у тіни.

Вид землі Франца Йосифа на Ледовім Океані. На овиді великі ледяні гори.

риб на берегах Землі Франца Йосифа.

Американський винахід, чи американська „качка"?

Хемічна мішанина, котра негайно топить лід та сніг

На американській ріці св. Лаврентія коло Квебеку перевели дуже цікавий досвід, котрий може мати величезне практичне значіння. Проф. Говард Барнес приготовив таку хемічну мішанину, котра топить лід і сніг. На ріці св. Лаврентія стояв скований ледом італійський пароплав „Конкордія". В три мінути після того, як проф. Барнес розсіяв по грубім леді, що покривав ріку, мішанину свого винаходу, лід на ріці нагло розтаяв, а великий пароплав (6.505 тон поємности) рушив з місця і свобідно поплив до пристани.

Коли тільки це звідомлення американських газет не є звичайною американською „качкою," то винахід проф. Барнеса буде мати величезне практичне значіння. Кораблі—ледоломи будуть тоді непотрібні. Вистарчить помпа, яку поставиться на носі якогобудь корабля. Можна також буде усувати лід з улиць міст. Управа міста Ню-Йорк уже звернулася до Барнеса з запитом, чи не взявсяб він зорганізувати „хемічне чищення міста від снігу".

ОПОВІЩУВАННЯ НАЗВИЩ

Як доносять польські часописи кримінальний відділ у головному статистичному відділі буде подавати викази засуджених судом і уневиннюваних до прилюдного відома. Такі оповіщення будуть появлятися що кілька тижнів.

Такі оповіщування мають без сумніву метою відстрашувати людей від проступків і злочинів. Та лихо в цьому, що можуть там бути імена невинних, однак не буде цих, яким вдалося виминути суду.

СОЙМОВА БЮДЖЕТОВА КОМІСІЯ

ЗМЕНШИЛА ДИСП. ФОНД ДЛЯ М.З.С.

Соймова бюджетова комісія розглядала мин. суботи бюджет міністерства праці. Відтак занялася бюджетом Міністерства Заграничних Справ. В тім бюджеті комісія поробила важні зміни так, що бюджет М.З.С. зменшено о 3 мільйони золотих. Зате призначено 1 мільйон на т. зв. „репрезентаційний фонд." У висліді тих змін Міністерство Заграничних Справ дістане до своєї диспозиції о 2 мільйони золотих менше.

З ЗАСІДАННЯ СОЙМУ

Найважнійшою справою на суботнішнім засіданню сойму була справа підслухання урядових телефонічних розмов. Більшостю голосів сойм приняв внесення, що треба в тій справи вибрати надзвичайну слідчу комісію. Це рішення переслано до правничої комісії. Між іншими справами сойм приняв у другім і третім читанню закон про випущення другої долярової позички. Речинець викупу цеї другої долярівки назначено на 1 лютого 1931 р.

——

клаптику землі, але осягнув те, що інші його попередники через кілька десяток літ не осягнули.

То є кусок праці Його Святости Папа Пія XI., голови тої Церкви, яка колись перша поставила клич рівности й свободи, яка перша виступила проти невільництва й усунула його, яко прокляття старинного світа. Та сама Церква близько 2000 літ ушляхотнює душі народів. Вона колишні пустарі перемінила в урожайні краіни. Вона все була опікункою розумного поступу, мистецтва й технічних винаходів. То та сама Церква, котрої місії серед диких народів принесли перші зародки культури, гуманности й братолюбія. Вона ненависть заступила любовою, осудила грабіж, як насилля й варварство. Ціль тої Церкви мир і тільки мир. Та сама Церква обєднує тепер коло 300 міліонів людей, що творять ріжноманітні племінні й державні одиниці, часто зовсім протилежних національних, господарських й державних стремлінь а прецінь серед розумних людей ніхто не найдеться, який посмів би твердити, що провід тої Церкви є несправедливий.

Цього року в 1929—обходить катол. світ золотий ювилей 50 літнього священства Його Святости Папи Пія XI. Зі всіх частей кулі земської шлють католики депутації до папської станиці, вічного Риму, щоби виявити вірність й підданство Петровому наслідникови й католицькій Церкві. Устроюються академії й свята, які мають поширити й утвердити католицьку ідею.

І ми Українці-католики на західних землях, мала частина 40 міліонов. народу, під цю пору позбавленого самостійного духовного життя, устроюючи нинішне свято, висказуємо тим привязання до католицької Церкви й його голови Папи Пія XI., та бажаємо, щоби ідея католицька розширалася також по тамтой бік Збруча на Велику Україну а там далі на Зелений Клин й оселі Ташкенту й вкінці всюди там, де гомонить українська мова й бється українське серце й щиро бажаємо, щоби це сталося ще за життя й понтифікату Його Святости Папи Пія XI.

Католицька віра має побіч інших красних сторін ще й ту добру сторінку, що окрім привязання до католицької Церкви й її Голови приносить кожному народови надію на мирний розвиток, лагіднить клясові противенства, виховує добру молодіж й підпорядковує інтереси суспільні кляс під загальний інтерес народний — згідно з засадою Христа, що хто любить Бога, не може ненавидіти брата свого.

Католицька віра є запорукою обєднання народів не лише на полі релігійнім, але також на полі духовім, приносить спокій родині а свободу народові й в скрутних для нього хвилях хоронить його від упадку й загибели.

Десять літ тому назад ми були свідками й учасниками кровавих змагань України за її незалежне життя й маємо гіркий досвід, що в цім нерівним бою ми підлягли, хоч не загинули.

Коли однак Українці на всіх землях обєднаються коло папського прапора а ідея католицька проникне в найширші круги української суспільности, степовий дух України перемiниться в католицький дух України, а в новій бурі, яка пронесеться над Україною, — Українці з певністю добудуть свободу й принесуть папським прапорам честь а жовто-блакитним славу.

Турка, дня 6.10.1929.

З ЛЬОНДОНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Льондонська конференція 5 великодержав у справі обмеження морського узброєння, затягається. В нарадах зарисовуються 2 групи держав. В одній групі є Японія, Америка й Італія, а другій Англія і Франція.

ДЕСЯТИННУ ЦЕРКВУ в КИЇВІ ПОЧАЛИ ВЖЕ БУРИТИ

Всеукраїнський союз безбожників приступив до бурення старинної Десятинної Церкви в Київі. Як відомо, Десятинну Церкву основував Київський вел. князь св. Володимир. Була це дорогоцінна для українського серця памятка нашої славної минувшини і заразом памятник нашого старинного будівельного мистецтва. Ніщо не остоїться перед руками вандалів.

ЯК ГЛИБОКО ДОКОПАЛИСЯ ЛЮДИ В ЗЕМЛІ

Найглибший шиб копальняний на світі — се шиб ч. 3 копальні Tamavak в державі Мічіген в Америці глубокий він на 1.560 m. При помочі вертничих машин можна дістатися ще дальше в нутро землі. І так в пошукуваннях за нафтою на полях коло Пітсбурга в Америці виверчено шиб о найбільший досі глибині 2.133 m. Відомо, що чим глибше копати, тим більша стає теплота шибу. На згаданій отже глибині температура виносить 77° Цельзія.

КОЛЯДА В СТРІЛИСЬКАХ НОВИХ

Сего року заколядовано на докінчення Церкви в Стрілиськах Нових 1237 зол. 46 с. З Святочної Академії влаштованої дня 14 січня ц. р. з приводу 30-літнього ювілею нашого Митрополита було чистого доходу 159 зол. які призначено також на церкву.

ЛІКАР ЗГИНУВ В АВТОМОБІЛЕВІЙ КАТАСТРОФІ

Львівський лікар д-р Мартин Зельцер, що довгі роки працював м. ін. у „Народній Лічниці", виїхав автомобілем зі Львова з Самійлом Марфельдом із Рави Руської, який приїхав по д-ра Зельцера, щоби завезти його до хорого братанка рабіна-чудотворця з Белзця, Рокаха. Д-р Зельцер був домашнім лікарем белзького рабіна. Біля заг. стації Камінка Вольська наїхала льокомотива цілою силою на авто і роздерла його на дві части та розторощила їх зовсім. Льокомотива задержалася щойно кількадесять метрів далі. З трьох пасажирів виратувався лише Марфельд, що був легко ранений. Шофер Швецер лежав на землі, придавлений передньою частю автомобіля, а біля нього й д-р Зельцер. Їх тіла годі було навіть добути зпід румовища авта. Катастрофа приключилася в шестій год. вечером, а добували тіла з під розбитого авта до год. девятої.

Фальшиві долярові банкноти

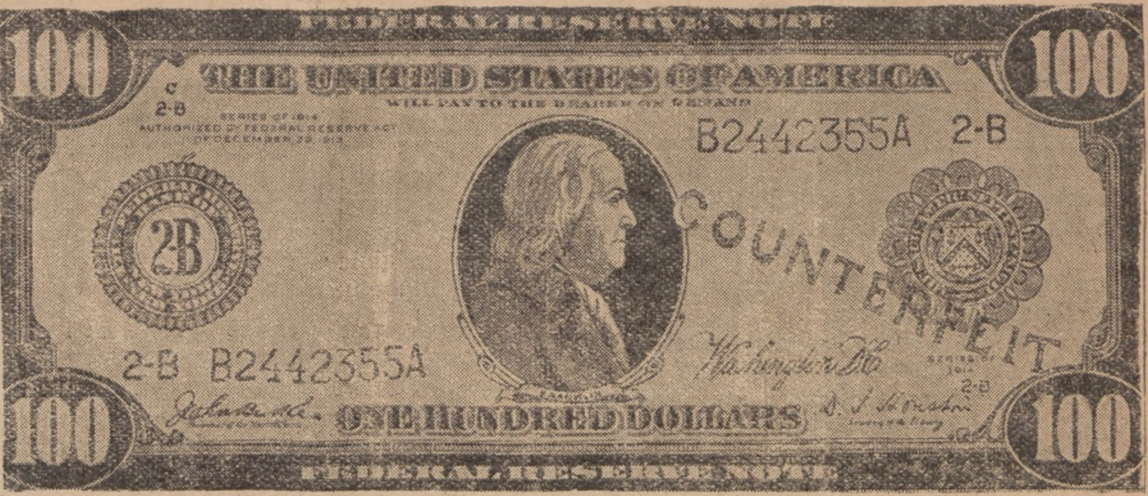

В цілій Німеччині курсує багато фальшивих долярів, деякі вже від 1928 р. Пускав ті доляри малий банк фірми Зас і Мартіні. В справу ту вмотані: комуністи Рот і Фішер. Останний їздив до Росії. Банкноти так знаменито підроблені, що пізнати їх фалшивість тільки під мікроскопом. До того вони печатані на папері, якого в Америці вживають до банкнотів. Відки вони взяли того паперу, котрий амер. влада держить у сильних сховках, неможливо було досі ствердити.

— —

В обороні душі рідних дітей

Відвага чеських католицьких матерей

В Глявновіцах у Чехословаччині безвірні вчителі взялися воювати з вірою. Управитель шкіл Навс велів позникати в підчинених йому школах хрести, а на їх місце повісити державний прапір. Коли батьки й матері дітей довідалися про це, вислали до управителя депутацію матерей із домаганням, щоби хрести завісити назад на давні місця. Коли управитель відмовився, сміливі матері ввійшли в шкільні салі та власноручно позавішували хрести, не займаючи прапорів.

Розлютило це безвірників тож зняли знов хрест в одній із кляс. На другий день матері знов завісили там хрест при тому хрест повісили на прапір.

Із цеї події безбожні часописи зробили велику справу, кричали, що матері зробили тут прилюдне насильство. Справа пішла перед суд, перед яким станула 11 матерей. По кількогодинній розправі суд увільнив обжалувані матері й признав, що вони мали право виступити в обороні своєї віри та не зробили ніякого насилля.

Ось гарний приклад рішучої оборони віри. Відвагу й сміливість чеських католичок увінчав успіх.

— —

Із хлопця до послуг міліярдером

Бернард Бонет в шестому році життя став круглим сиротою й найшовся без засобів до життя. Милосердні люди виробили йому місце хлопця до послуг в одній нюйоркській цукорні. Цілі роки мусив тяжко працювати, щоб заробити на шматок хліба. Та цим саме вправився до боротьби з перепонами, бо вчився в твердій школі життя.

Та всеж таки, коли підріс, старався використати кожну хвилину, щоб учитися. Найбільш займали його книжки про фізику (наука про сили природи) й хемію (наука, що занимається розділюванням і змішуванням творив).

З часом став він пробувати сам робити ріжні винаходи. Робив проби й нераз цілі ночі тратив на працю над якимось дрібним винаходом. Вкінці зацікавив якимсь винаходом одного фабриканта машин. Цей фабрикант дав йому корисну посаду в своїй фабриці. Небаром Боннет став управителем цеї фабрики.

Зробив там важний винахід до хліборобських машин, заробив великі гроші й заложив власну фабрику. Що був здібний, рішучий і трудящий, дійшов до великанського майна й сьогодні став одним із багатших людей в Америці.

Тепер заручився з дочкою власника величезних просторів землі.

Так доробляються рішучі й підприємчиві люди, що в найтяжчих хвилях не нарікають, тільки думають і працюють.

В честь Непорочно Зачатої Прч. Діви

(Допис про Святочну Академію в Станиславові)

З кінцем грудня м. р. відбулася заходом „Марійської Дружини“ учениць учит. семинарії СС. Василіянок в Станиславові Святочна Академія в честь Непороч. Зачаття Пречист. Діви Марії. На Академії були Їх Ексц. Епископ Григорій Хомишин, Епископ-помічник о. Лятишевський, члени капітули і численно зібрані світські гості.

Хто мав нагоду бути на цім святі, міг наглядно переконатися, що може молодечий запал і посвята молоді якомусь гарному ділу, вміло і доцільно кермовані рукою виховників і виховниць. Не хочеться попросту вірити, що учениці і дотичні учителі попри звичайні шкільні заняття могли знайти ще настільки часу і сил, щоб так солідно приготовити ріжнородну і богату програму Академії.

Свято, що складалось з 9 точок відкрив о. др. В. Кушнір промовою, повною гарних і символічних порівнань. Дальше пішли продукції хорові і сольові та смичкової орхестри учениць а також декламації.

Всі хорові і орхестральні точки виконані під умілою і енергійною диригентурою проф. Я. Барнича, котрий не мало труду мусів вложити в належне виконання сих точок. Дуже миле враження зробили також діточі вправи в супроводі фортепяну, укладу учит. Н. Орищуківної. Гарно також випали декламації. Взагалі цілість зробила на присутних як найкраще враження.

І тому, так родичі дітей як і всі гості мали нагоду наочно переконатись, що не тільки навчальна але і виховна сторона заведення СС. Василіянок поставлені на належному рівні і успішно стараються відповісти вимогам сучасної педагогії, котра каже, що новітня школа має давати не тільки знання, але що найважнішп має також і виховувати, даючи нагоду дітям до творчої ініціятиви, самодіяльности, і життєвої порядности, призвичаючи дітей до прилюдних виступів і вщіплюючи почуття обовязку праці для добра Церкви і народу. Одним із численних засобів в тім напрямі і є уряджування концертів, академій, вистав і т. п.

Очевидець

Українське робітництво на чужині

Допис про Загальні річні Збори „Українського Товарнства ім. св. Володимира Великого“ в Дельменгорсті, в Німеччині.

Дня 15. грудня 1929 року о годині 11.½ відправив у Дельменгорсті Службу Божу Всв. о. Др. Петро Вергун, котрий на той день прибув до нас із Берліна. Укр. кат. робітництво взяло численнну участь в Богослуженню. О годині 3-тій по пол. почали наші робітники сходитися до Католицької Товариської Домівки, (Katholisches Vereinshaus), де о год. 4-тій почалися Загальні Збори. У Зборах взяв також участь о. др. Вергун як почесний член Товариства.

Настала тишина в салі: Загальні Збори відкрив Голова Товариства Йосиф Сидій і прочитав денний порядок Зборів. Відтак прочитав Голова лист котрий наспів від захорівшого члена з Бремену.

В тім листі висказується повне признання дотеперішньому Голові Т-ва п. Сидієві, як також дотеперішньому Виділові та висказується між ін. бажання, що затвердити на дальше старий а перший з ряду Виділ. Також пропонується вислати Т-ву „Просвіті“ у Львові певну суму як „дар Просвіти“ а ювил. році.

Сей лист принято до відома і одноголосно затверджено. Відтак принято до відома касовий звіт з тим, що на будучий рік лишається чистого доходу 212 марок (В мин. році купило Т-во фелон за 230 мар). Відтак голова передав слово о. Др. Вергунові, котрий виголосив реферат про св. Володимира В., хто він був і що зробив для нашого народу.

Справу прапора для Товариства поручено о. др. Вергунові, котрий піднявся нею занятися. Потім вписалося 5 нових членів, котрих голова привитав та заохотив працювати для добра Товариства, Церкви, і укр. народу. Відтак приступлено до вибору Виділу. Вибрало отсі особи: Голова Товариства — Йосиф Сидій, Дельменгорст; заст. Голови — Михайло Горішний, Бремен; Секретар — Іван Пуковський, Дельменгорст,

І. Касієр Микита Гонтар,
ІІ „ Андрій Босак.
Контролєри Петро Дубівка,
Марія Нарольська,
Михайло Чіпак, усі в Дельменгорсті.

По вичерпанню денного порядку забрав голос голова Т-ва Сидій, і між іншими висказав як то тяжко в нинішних обставинах працювати, коли комуністи накидуються у своїй часописи на Товариство та його провід. Зазначив одначе, що наше Товариство має сильний фундамент і ніяка ворожа сила не зможе повалити нащого товариства. Бо чим більше вороги нападають, тим красше наші ряди міцніють.

Присутний

Щедрий Вечір

Марійської Дружини служниць в Сокалі

Цего місяця минув рік як в Сокалі зорганізувалася Марійська Дружина служниць. До цеї дружини вписалося покищо 45. служниць. Кождого місяця відбувалися сходини і так через рік діяльности наша Дружина під проводом духовного провідника о. Григорія Кулинича зжилася в одну прегарну, тісну родину. Членки уважають за свій обовязок приступати в Марійські свята до св. сповіди і до св. Причастія. В минулім році Марійська Дружина служниць справила для церкви в Сокалі хоругви, вишила їх і держить при богослуженнях. Через цю організацію служниці горнуться чимраз більше до Церкви. Цего року на само Богоявлення Дружина зорганізувала Щедрий Вечір для своїх членів. На нім було присутних 3-ох священиків і 36 служниць. Першу зворушаючу промову враз з желаннями висказав наш о. Провідник та поділився з нами просфорою. Потім промовляли о. Салук і о. Др. Вергун. Підчас вечері з нашими традиційними стравами, понеслися коляди і щедрівки та милі розмови. Цілий цей час навіяний був щирим, родинним духом. В позабуттю наших щоденних занять минув нам солодко цей Щедрий Вечір. На зазив наших отців віддали ми честь Святійшому Вітцеві і нашим Владикам.

Нехайже Господь Бог благословить працю наших священиків, а ми служниці горнімся радо до марійських дружин організуймось коло наших Церков і працюймо около окраси їх, не приставаймо з лихим, безбожним товариством, бо тільки Пречиста Діва Марія може бути нашою охороною. Нам бідним, опущеним і сиротам — ніхто не поможе, як не наша Мати-Марія і ті, котрих Її син, Ісус Христос, вибрав за своїх слуг. Тому всі служниці в Сокалі уважайте за свій обовязок належати до нашої Марійської Дружини, бо бачите, що не зле, а добре там робиться. Нехайже наша Церков і Пречиста Діва зєднає нас всіх під свій прапор, нам помагає і потішає, а ми радо йдім Її слідами до нашого душевного і дочасного щастя.

Дорадниця

ПОЖИТОК ЗІ СНІГУ

Досвід показує, що чим довше лежить сніг на ріллі, тим більше стає вона урожайна. Це походить з того, що зі снігом спадає значна скількість азоту, котрий є в повітрі. Чим повільніше топиться сніг, тим більше азоту набуває з нього рілля, котрий зі стопленою водою дістається в її нутро. Рілля бере азот зі снігу найкраще тоді, коли під зиму переорано її глибоко й полишено в скибах. Много менше бере азоту земля заволочена під зиму, бо снігова вода не має тих рівців і заглиблень, що находяться в скибах. Колиж рілля під зиму лишилася нерушена, в стерні, тоді снігова вода не має до неї приступу. Азот, що упав на неї зі снігом, сплине з водою з ріллі і не дістанеться в глиб.

„ГАРНА“ ВЯЗНИЦЯ

Польські часописи пишуть, що в арештах гродського суду в Ярославі вязничний ключник випускав на ніч злодіїв на місто.

Злодії в ночі розбивали склепи і крали, а на день вертали до арештів.

Поліція довший час не могла впасти на слід тих „спеціялістів,“ але вкінці цілу справу викрила. Ключника негайно припинили в урядованню й виточили йому дисциплінарне доходження.

НЕДУГА, КОТРУ ШИРЯТЬ ПТАХИ

В Америці шириться недуга, котру переносять птахи особливо попугаї. В самім Ню-Йорку занедужало кількадесять людей. Лікарі безрадні, бо покищо недуга ця не розпізнана.

СВІТЯЧІ ДЕРЕВА

В Німеччині гостинці пообсаджувані овочевими деревами. Щоби в ночі не було якого нещастя з автами, влада наказала мастити пні тих дерев фосфором, котрий в темноті видає світло.

ВОВКИ ПІД СТАНИСЛАВОВОМ
НАПАД НА СЕЛО В БІЛИЙ ДЕНЬ

Сими днями тічня зголоднілих вовків в білий день впала до села Братківці к. Станиславова. Мешканці села підняли крик, але вовки вдерлися на подвіря Івана Дрождженюка й пірвали звідтам веприка, з котрим утікли в ліси.

ЗАТРОЇЛИ 300 ВОЯКІВ

Перед торунським окружним судом ведеться процес проти двох місцевих військових доставців мяса Павла й Юліяна Катажинських. Їх обжаловують, що зіпсутим мясом затроїли понад 300 вояків. Було це мясо зі скажених безріг. Процес потреває до двох тижнів.

Релігійний і національний роздор

(Допис зі Снітниці пов. Грибів)

Снітниця, осередок української части Грибівщини, стала в останніх часах предметом особливої опіки агентів православія й москвофільства. Вороги нашої Церкви й народу хочуть її за всяку ціну здобути для себе, щоб в сей спосіб закріпити за собою перевагу й здобути рішаючий вплив на сусідні села. З Варшави надіслали тут на сам наш Новий Рік батюшку, якого „діяльність“ починає вже виявлятися в нападах збаламучених парубків на дзвінницю й у крівавих бійках, як се мало місце в часі Йорданського свята. Батюшка не пропускає нагоди, щоб зєднати собі людей і при всякій нагоді підшептує людям: Бачите, ваш уніяцький єгомосць має хату, поле, ліс і гроші від уряду (?), а в мене тільки мого, що на мені.

Поміж Лемками поширюють ріжні „темні духи“ послания якихось православних протоєреїв. В сих посланіях виписується найпідлійші брехні й напасти на греко-католицьку Церкву та її священиків. Американські москвофіли надсилають спеціяльно для боротьби з гр.-кат. Церквою призначений часопис і календар „Лемко“.

Мимо завзятої агітації більшість Снітничан осталась вірна своїй батьківській Церкві. Підчас Різдвяних Свят „уніяцька“ молодь дала в місцевій школі предктавлення „За сиротою Бог з калитою“, яке пройшло з повним успіхом. Виставу сю повторено опісля в сусіднім селі Ставищі.

З великим озлобленням звертаються „русско-православні“ агітатори проти місцевого нашого пароха о. М. Жука, котрий тактовно й з любовою старається усунути релігійний і національний роздор у своїм селі. В імя добра передовсім самих громадян Снітниці щиро бажаємо о. парохові успіху.

Нелемко.

ЛІХТАРНІ ДЛЯ ЛІТАКІВ

Для вказування дороги літакам в ночі служать великанські лямпи, що кидають дуже сильне світло. Подібні вони до т. зв. маяків то є морських ліхтарень, що сповняють ту саму службу для кораблів. Найбільшу таку ліхтарню для літаків має Франція. Кидає вона на чотири сторони неба світло так сильне, що блеск його, при добрій погоді, видно ще з віддалі 300—400 км. Для порівнання згадаймо, що найсильнійша ліхтарня морська на острові Гельголянд. о силі 45 міліонів свічок, кидає світло, шо його видно не дальше як 90 км.

——

ЛЮДСЬКА ШКІРА НА ПРОДАЖ

Бувший вояк австрійської армії Конецький оголосив у чеській пресі, що має на продаж шкіру здерту з кіргіського князя Гасайна. Конецький приніс ту шкіру з війни. Її історія така: ще в 1914 році посварилися з собою два князі: князь монгольський Джа-Лама з кіргіськім князем Гасайною і серед гніву монгольський князь убив князя кіргіського Гасайну і казав з него здерти шкіру. Ця шкіра дісталася до рук Конецького і тепер він її хоче продати. Деякі Американці дають Конецькому за ту шкіру вже аж 10.000 долярів.

——

За готівку продавали, на борг не давали

— Таки, куме Климе, мав той пан із міста рацію, що на зборах говорив, що наш рятунок у торгівлі — так Гарасим.

А сусід його й кум Клим:

— Ваша правда, куме! Бо ніби чому тільки жидівська голова булаб до торгівлі, а наша християнська вже ні?! Я вже від тих зборів усе кмітую собі, що треба й мені щось почати. З землі чоловік ледво з дня на день тягне, вже ледво зіпає. Та це добре, коли зародить, а як недорід? А чому в жидів нема ніколи невроджаю. Кілько то жид на нас християнах заробить. От хочби в нас у селі — Гершко купив у місті каменицю, Хаїм таки в нас двір від пана — а прийшли в село лапсердаками.

— А бачите — кум Гарасим на це — я то собі так міркую, що нам треба взятися до торгівлі. От, я маю дещо гроша та думаю почати торгувати. Тільки ніяк не виміркую, чимби то найліпше торгувати...

— Знаєте, куме, що найбільше поплатна горілка! То раз два розкуплять, а потім то вже можна щось більше продавати, як заробимо грошей — йому на це Клим.

— Ото добра думка! Таки що дві голові то не одна. Знаєте, куме, підемо завтра до міста, купимо горілки й будемо в селі продавати... каже Гарасим.

— Згода — на це Клим.

На другий день раненько вибралися оба до міста.

— Купуйте, куме, ви за свої гроші для себе, а я за свої для себе, побачимо, хто кращий купець — каже Гарасим.

— Добре, — каже Клим.

Купили по дві літри горілки та вдоволені й щасливі вертають до дому.

— Дома додамо ще трохи води, та буде більший заробіток — радить Клим.

— Добра рада, краще золота це Клим - зроблю так.

Ідуть, сонце жарить, бо був гарячий літній день.

— А, куме, пахне горілка, кортить покушати — каже Клим.

— Кортить, бо кортить — та я не маю за що купити, бо за всі гроші купив горілки. Своєї пити не буду, бо щоб то я за купець був, щоб горілку призначену на продаж сам пив. Хіба ви поборгуєте мені? — каже Гарасим.

— О ні, знаєте, як у кооперативі, все за готові гроші. Чулиж, що борги нищать торгівлю. Та в мене є ще 10 сотиків, то ви продайте мені чарку горілки — каже Клим.

Добре, — зрадів Гарасим — зробите мені початок.

— О, так, я щасливий на руку! Як я зроблю початок, то побачите вся вам горілка піде за день.

Гарасим налив чарку Климові, Клим заплатив 10 сотиків і випив.

— Ну, тепер маю гроші — каже Гарасим — дайте чарку.

Клим налив Гарасимові чарку. Гарасим заплатив 10 сотиків.

Недоля селян на Радянщині

Захвалюють у нас ріжні комуністи та сельроби й упіпісти Радянщину, на всі заставки верещать, що там селянинові живеться, як у раю — там тільки жий та будь!

Та чи є в цім хоч крихіточка правди? Ось послухаймо, що пише Німець, який довго як воєнно-полонений жив тамечки.

В однім німецькім часописі пише цей Німець таке:

Недовірчиво глядів російський хлібороб, коли царські урядники приходили в село. Вони забирали йому синів, коні і т. д. Недовірчивий він і до теперішньої влади...

Бо щож має він зі свойого збіжа, коли беруть йому його на податки, коли ріжні драчки випорожнюють у нього стодолу й пивницю? Пощо жати, пощо трудитися, коли податкова шруба пятилітки *) така крута, що селянинові приходиться не жити, а животіти, клигати.

Щоби осягнути це, що більшовики хочуть зробити протягом пятьох літ, більшовицька влада так сильно обложила селян податками, що вони не мають уже зовсім інтересу дбати про розцвіт і зріст господарства.

Покажуть це два приміри. Розклад податків по пляну пятилітки для малого господарства, що його веде родина з пятьох членів, виглядає так:

10 десятин землі оцінюють на		300	карбованців
2 коні	„	60	„
2 корові	„	58	„
3 свині	„	24	„
3 вівці	„	9	„
5 пнів бжіл	„	25	„
Разом		476	карбов.

По відтягненні 20 карбованців на кожного члена родини, разом 100 карб. остає 376 карбованців. (1 десятина це 1·0925 гектарів, один карбованець 4 зол. 60 сот.)

Таке господарство має платити податку 55 карбованців 50 коп. До цього приходить іще примусове обезпечення, за кожну десятину 0·40 карб., за коня 2·75 карб., а за корову 1·25 карб.

Другий примір:

Родина з 6 голов має 30 десятин із приналежною до цього худобою, Тут підвищують вартість майна й оподаткування так:

30 десятин землі	900	карб.
6 коней	180	„
3 корові	86	„
6 свиней	43	„
5 овець	15	„
Разом	1230	карб.
10 відсотків додатку	123	„
	1353	карб.

По відтягненні на родину 120 карб. остає 1233 карб. Господарство в другому примірі має платити:

податку	550	карб.	20	коп,
обезпечення	32	„	25	„
самооподаткування	275	„	10	„
Разом	857	„	55	„
державні позички	150	„		
Разом	1007	карб.	55	коп.

Самооподаткування це новість. Воно збільшує довільно суму податків ще так званим „експертним податком“, який дає 60 до 100 відсотків суми податків.

Жниво такого господарства далеко не осягає тільки прибутку, як жадають податків.

Пересічно можна на доброму чорноземі (як на Україні) зібрати з такого господарства 548 пудів. Пуд платиться 1·30 карб. що дає разом вартість

	712 карб.
ячменю 78 пудів по 0·80 карб.	62·40 „
кукуруза 125 пудів по 0·50 карб.	62·50 „
Разом	887·30 карб.

(Пуд це 16 кг 38 дкг.)

З пшениці можна продати всего 200 пудів, бо решти треба на прожиток та на засів. А податок стягають безмилосердно. Ліцитують хату, обійстя, землю й худобу.

Селянин глядить тепер уже на це все бейдуже. Він не розуміє плянів пятилітки. Тай не вірить він у ці пляни. Далі працює лиш стільки, щоб міг нужденно вижити. А радянська влада робить селянам життя щораз тяжчим.

Ось по найновійшим вістям рада народніх комісарів т. зв. „української республики“ видала декрет, що селянинові не вільно мати землі більше як 8 десятин. Будуть значить від селян, хто має більше землі, відбирати землю.

*) Пятиліткою називають найновіщий плян більшовиків перевести всю господарку на Радянщині на комуну. Не буде зовсім окремих господарств, тільки спільні господарства комунальні. Більшовицька влада надіється так силою збільшити прибутки з хліборобства й із фабрик і хвалиться перед усім світом, що за пять літ Радянщина буде найбогатшою державою на землі. Та вже тепер і серед них богато бачить, що це не вдасться їм.

— Та що то одна чарка, то так тільки, ніби язик намочив — дайте ще мені — каже Клим.

І випив від Гарасима й дав йому 10 сотиків.

Гарасим знов купив горілки в Клима за 10 сотиків.

І пішли дальше.

До села було шмат дороги, та ще в таку горяч. Піт із чола ллється. Тож нераз приставали та купували один в одного горілку й пили, щоб прохолодитися.

Кілько там цих стацій робили не знати, досить, що під вечір були під своїм селом.

— От, тепер ще напиймося, а вже решта то для людей — каже Гарасим — маєте 10 сотиків, дайте мені чарку.

Клим береться наливати з бутлі, ледво націдив чарку.

— Ов, каже, вже нема горілки, всю вам випродав. Та продайте тепер мені.

Пробує Гарасим налити зі своєї бутлі — навіть на чарку не було й чудується:

— Якжеж то, я всю горілку випродав і тільки 10 сотиків маю?

— А я ані сотика! Щось воно не теє, куме! І тільки за готівку продавали, на борг не дали ні чарки й горілки нема й грошей нема — каже Клим.

— Ая! Таки щось не теє! Видно що до торгівлі треба таки жидівської голови.

— Ая, ая! Що жидівська голова, то жидівська. Ніяк не второпаю як воно! Горілку всю продав, за готівку тільки давав і ніщо не маю — розвів Клим руки.

І розійшлися та кождий собі думав дальше:

— Як то воно: мали гроші, потім горівку, горівку за готівку продавали, на борг не давали—і ні горівки ні грошей.

Та мабуть на другий день, як витверезили, зрозуміли...]

А. Б.

Політичний словар

Брутальний, простацький, грубий.

Буля, письмо св. Вітця з печаттю Давнїше й такі письма світських князів називали „булями“. Прим. „золота буля“ німецького цісаря КарлаIV. (названа так від золотої печатки на грамоті).

Бунд, жидівська соціялістична партія.

Бурґфріден (німецьке слово) внутрішний мир, тиха злагода між партіями й правительством, щоб не підносити в парляменті спірних справ.

Буржуазія, міщанство. Соціялісти з комуністами називають так усіх власників дрібної посілости.

ЗРОЗУМІЛА

Край дороги дівча стало,
На дворі мороз,
Все зі стужі аж дрікало,
Синє вже як боз.
Ішли люди та питали
В дівчати разврав,
Чого край дороги стала
В такий прикрий час.
„Ой, післали мене мати
В кооперативу
Соли взяти та до хати
Повертати живо“
Та казали мені мати
З боку підіждати,
Поки не проїде авто,
Щоб біди не мати.
Ось і жду я того авта,
А його нема,
А так прикро тутки ждати,
Докучна зима.“

Самособою не Руданський.

Протитуберкулічний трьохденник

Виклади й виставка у Львові для боротьби з сухотами

Українське Гігієнічне Товариство у Львові уладило в салі Т-ва „Українська Бесіда“ (вул. Рутовського ч. 22) протитуберкулічну виставку. З виставкою вяжеться ряд викладів, що їх через три дня 26, 27 і 28 виголосили наші визначні лікарі. У викладах подано найважніщі способи охорони перед страшною недугою-сухотами, а також про новіщі способи її лічення. Вистава треває дальше, щоб уможливити громадянству і шкільним дітям освідомитися в тій важній ділянці суспільної гігієни.

Як пізнавати занедужання

Дуже важне є пізнати сам початок занедужання, бо і лічення буде легче, коли недугу зачнеться лічити в самім зароді, коли вона ще не розвинулася. Тут подамо тільки найважніші прояви занедужання.

1) Теплота тіла. Правильна теплота тіла має бути 36'5—37'0 степенів. Коли теплота спаде низше 36, або піднесеться до 39 або навіть 40 степенів, це ознаки якоїсь недуги.

2) Живчик (пульс). Нормально живчик вдаряє 60-89 разів на мінуту в дорослих, 120-140 разів у немовляток, 90-100 в старших дітей. (Живчик пробується звичайно на переднім боці запястка руки проти великого пальця).

3) Віддих. У дорослих людей 16-25 разів на мінуту, у немовлят 30-35, у старших дітей 20-25 разів на мінуту. Віддих пробується через приложення руки до грудної клітки.

4) Загальний вигляд: посиніла краска лиця, набреніле обличча, блідість, вразливість на світло, виділини з очей, ушей і т. п.

5) Зміна голосу, ослаблення бесіди, хрипка.

6) Слюзова плівка: червоність або плями горла, мігдалів, обложення язика.

7) Кашель.

8) Забурення при випороженню. Вигляд мочи і т. п.

9) Втрата на вазі похудіння.

10) Душевне подразнення, безсонність і нервовий розстрій.

Це тільки найважніші познаки того що в організмі загніздилася якась недуга. Не треба тих познак ніколи легковажити, бо хоч часом вони й остають без наслідків, але звичайно є початком тяжких а навіть смертельних недуг. Здоровля це цінний дар Божий, котрий починає чоловік часто щойно тоді цінити, коли його стратить.

Боротьба за хінину

Між ростинами, що ратують життя людини одно з перших місць займає хінове дерево. Міліони людей, хорих на пропасницю завдячують їй своє видужання.

До недавна кори хінового дерева достарчувала світові Південна Америка. Вона мала немов монополь на годівлю цего дерева і тягнула з нього величезні зиски. Особливо дві південно-американські республики, Болівія і Перу, строго пильнували на границях і в пристанях, щоб ніхто не вивіз насіння хінового дерева.

Переломано цей „монополь“ щойно в 1865 р. До Болівії приїхав Англієць Лєджер ніби для закупна хінової кори. Він їздив по Болівії й Перу разом з трьома Індіянами. Оден з тих Індіян часто хорував і Лєджер сказав йому, що вилічить його, коли цей достарчить йому більшу скількість насіння хіновово дерева потрібного на лікарство. Індіянин зібрав йому 40 фунтів насіння. Половину з того насіння продав Лєджер до ботанічного городу на острові Ява (Джава). За 11 літ на Яві вже було 2 міліони хінових дерев. Разом з тим упав вивіз хінової кори з Південної Америки. Коли ще в 1880 р. з Півд. Америки вивозили до Англії 6 міліонів кільограмів кори, то по заведенню управи хінового дерева на Яві, вивіз з Півд. Ам. упав до 230 тисяч кг. річно.

Чому наші рільники не укладають плодозміну

В останнім числі писали ми про те, що то є плодозмін. А тепер спитаємо: Чому наші рільники не укладають собі плодозміну? Є на це богато причин. Передовсім малоземельним, 2—3 морговим рільникам годі думати про правильний плодозмін. З конечности вони на одній половині поля управляють збіже, а на другій бараболю з тим, що на другий рік управляють на перший бараболю, а на другій збоже. І так перемінюють щороку, а на решті грунту управляють городовину (ярину). Так мусять вони робити через недостачу землі. А проте є вже в нас, головно під містами, рільники, що маючи навіть мало поля, ведуть на нім дуже високу і працьовиту господарку. Вони управляють майже виключно городовину. Така господарка навіть поплатнійша від господарки зі сталим плодозміном.

Є ще інші причини, що наші господарі не укладають плодозміну. На прим. роздроблення поля, брак привички до того і звичаю в тій околиці, або ріжні неоправдані господарські „переконання“. На прим. дехто каже, що не можна сіяти пшениці по бараболях, бо пшениця по бараболях „дістає головню“. Тримаючися безпідставно такого переконання, безпотрібно відсувається пшеницю далеко від гною. Проти таких „переконань“ і проти всяких інших господарських забобонів найкращим засобом є наука господарства (з книжок, часописів і курсів) та господарська практика—проби.

Господарство як і кожде інше підприємство повинно бути зорганізоване в якімсь означенім напрямі. Що це значить? То значить, що господар повинен насамперед обдумати, чи йому оплачується чисто збіжева господарка, чи чисто годівляна, чи промислова, чи насінна, чи вільна, чи мішана. Щойно тоді можна приступити до правильного плодозміну. Опріч того при укладанню плодозміну треба ще памятати на деякі умови, про котрі напишемо другим разом.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР

2. (20) Неділя 32. по Сош. Преп. Євтимія Вел. (Полиєлей) Гл. 7. Євг. утр. 10.
УСТАВ: Веч, вел. Блаж. муж. Гди возв. стхр. вскр. 4. і Свят. 6. Сл, Свят. І н. догмат. гласа Вход. Чтенія Свят. 3. Стхвні вскр. Сл. Свят. І н. Богор. воскр. по гласу наславника. Троп. вскр. Сл. Свят. І н. Богор. воскр. по гласу троп. Свят. Повеч. мале, конд Свят. Полунощ. недільна.

Утреня вел Бог Гдь троп. воскр. 2 р. Сл. І н. Богор. воскр. по гласу троп. Свят. Сідалні воскр. Полиєлей і Величаніє Свят. Ангельский Собор — Ипакой гласа Сідалні Свят. (три) Сідал. перший і другий без Богор. Сл. третий І н. Богород. єго Степенна, Прокім. Єванг. вскр. гласа. Канони воск. Богор. і Свят. Катавас. рядова по кождій пісні. По 3. п. конд. ікос і Сідал. Свят. По 6. п. конд. ікос воскр. На 9. п. Честнішую. По 9. п. Світил. воскр. Сл Свят. І н. Богор. воскр. світилна. Хвалите стхр. воскр 4. і Свят. 4. Сл. стхра еванг. І н. Преблагословенна. Славослов. вел. троп. воскр. (оден з двох). На часах троп. вскр. Сл. Свят. Конд. на 1. і 6. воскр. на 3. і 9. Свят. Сл. Божа Антиф. нед. Троп. вскр. Свят. і конд. воскр. Сл. конд. Свят. І н. Богор. воскр. Прок. Алл. і Прич. нед. і Свят. Апост. і Єванг. нед. рядов. і Сват.

3. (21) **Понеділок.** Преп. Максима іспов. Св. муч. Неофіта, Євгенія і проч. 4. (22) **Второк.** Св. Апост. Тимотея і Преподмч. Анастазія. 5. (23) **Середа.** Свщмч. Климентія і мучен. Агатангела. 6. (24) **Четвер.** Преп. Ксенія. 7. (25) **Пятниця.** Св. Григорія Богослова*) (Полиєлей) 8. (26) **Субота.** Преп. Ксенофонта і дружини.

*) **Св. Григорій** (названий **Богословом** задля своєї глибокої освіти в правдах Христової віри) народився коло 328 року в місточку Аріянзі в Малій Азії. В домі побожних родичів призвичаєний був від малих літ до побожного життя. Маючи 10 літ, поїхав учитися в Кесарію, де перший раз стрінувся зі св. Василієм Великим. По укінченню шкіл став учителем в грецькім місті Атенах. Висвячений відтак на діякона пішов на пустиню до св. Василія Великого і прожив там з ним майже три роки. Пізнійше пішов до одного неприступного монастиря і там жив тайно 6 літ, бо не бажав собі, щоб його вибрали епископом. Але прийшли небаром тяжкі часи для Церкви, почали ширитися ложні науки немов кукіль між добрим збіжем. Гурток вірних християн з Царгороду відшукав св. Григорія, представив йому невідрадне положення правдивої віри в Царгороді і запросив його на проповідника. Не відказався від тої праці св. Григорій. Красою своєї вимови й глибоким знанням стягав маси вірних до тих церков, у котрих проповідав. Тоді став він царгородським епископом. В тій гідности брав участь у другім вселенськім соборі, що відбувся в Царгороді в 381 році. Опісля добровільно зрікся уряду епископа й присвятився цілий богословським наукам. Написав кілька научно-богословських книг і уложив богато церковних пісень. Умер св. Григорій в 390 році в Назіянзі. Мощі його перенесли вірні в 950 р. до Царгороду. Пізнійше перенесено їх до Риму, де спочивають вони і до нині в одній із каплиць ватиканської церкви св. Петра.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЄНДАР

2. 1655. Бій гетьмана Богдана Хмельницького з Поляками під Охматовом. Як гетьман Богдан Хмельницький злучився з Московщиною, бравcя московський цар відразу обсадити Україну залогами, щоб кріпко держати її. Хмельницькому це не подобалося, бо це було в мішування в його державу. Тому він не дуже спішився тепер іти враз із Москалями на Польщу. Та війна на Білоруси йшла дуже вдатно. По заняйтті білоруських земель заложено там новий полк. На вістку про ці перемоги шведський король Карло X і семигородський князь готовилися разом з козаками до боротьби з Польщею. Це було Хмельницькому на руку й він покищо вів із Польщею тільки оборонну війну. Хан зєднався з Поляками й пішов походом на Браславщину й на Київщину. Хмельницький із московським військом стрів їх недалеко Білої Церкви під Охматовом. Там московське військо програвало битву та в рішаючу хвилю наспів Богун із своїм полком і побили Поляків. Тоді хан покинув Поляків, та Хмельницький дав Полякам спокій.

3. 1812. народився поет Евген Гребінка. Евен Гребінка це найкращий український поет-байкар. Його „українські приказки" вийшли 1835 р. Приказки (байки) Гребінки визначуються яким національним кольоритом, здоровим гумором. В 1841 р. вийшов під його редакцією літературний збірник „Ластівка". Переклав він також Пушкинову поему „Полтава." Для заробітку писав він повісти по московськи. Одну з них з української минувшини, основану на думі про Олексія Поповича „Чайковський" переклав ще в 60 р. на українську мову Ксенофонт Климкович.

3. 1883 помер Володимир Барвінський письмемнник і перший редактор „Діла." Володимир Барвінський був сином священика. Написав він повість „Скошений цвіт" й оповідання „Сонні мари молодого питомця" й „Химерні любощі' Був він визначний публіцист (писав статті в часописах.

4. 1792. При другому поділі Польщі прилучено Волинь і Поділя до Росії. Як Росія скінчила щасливо для себе війну з Туреччиною, звернула свої війська в Польщу, яка тоді стала заводити в себе реформи. Тоді польські магнати противні реформатам зробили т. зв. торговицьку конфедерацію й віддалися під опіку Росії. Російське військо заняло Варшаву й там змусив російський посол скасувати нову конституцію ухвалену 3. мая 1791 р. і привернути старі порядки. Заразом ураз із Прусією зробила Росія другий поділ Польщі та забрала Київщину, Поділля значну частину Волині й білоруські землі. Сойм покірно підписав відступлення цих земель Росії.

5 1704. Правобічний гетьман Самусь передав клейноди Мазепі. Гетьман Іван Мазепа бажав злучити правобічну Україну з лівобічною та цар Петро не годився на це, бо був у союзі з польським королем. На правобережній Україні, що належала до Польщі, був гетьманом Самусь. Він бачив, що всі бажають щоб правобічна Україна злучилася з лівобічною й передав гетманські клейноди Мазепі, чим зазначив прилучення Правобережжа до Лівобережжя.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЄНДАР

2. II.	схід	сонця	7·—,	захід	4·16
3. II.	„	„	6.58,	„	4·18
4. II.	„	„	6·56,	„	4·20
5. II.	„	„	6·54,	„	4·23
6. II.	„	„	6·52,	„	4·25
7. II.	„	„	6·50,	„	4·27
8. II.	„	„	6·48,	„	4 29

Дня 6. II. о год. 16.25 перша чверть місяця. Пересічна довгота дня цего тижня 9½ год.

Народні приповідки на лютий: Часом лютий змилується, що людина роздягнеться. Але часом такий острий, що замерзнеш аж до костей. — Питає лютий, чи ти добре взутий.

БІРЖА

Львів, 5 лютого 1930

ЗБІЖЖА: Пшениця двірська з 1926 — 33·75—34·75,зол. пшениця збірна з 1929 — 30—31 зол. жито одностайне (1929) 18·25—18·75, жито збірне (1929) 17·17—50 ячмінь на мливо 15·25—16, ячмінь пашний 13·75—14·75, овес галицький (1929) 14·25—15, кукурудза 22·50 - 23·50, картоплі промислові 3—3·50, фасоля біла 50—60, фасоля колірова 35—40, фасоля краса 45—50, горох пів Вікторія 30·50—35·50. горох полевий 23·50—24·50, бобик 21·75—22·75, гречка 20—21, вика чорна 25·25—26·25 вика сіра 23—24, лубин синій 20—21, лен 65—67, просо краєве 26·75—27·75, мак синій 140—150, мак сивий 110—120 конюшина червона прир. 115—125 сіно солодке прасоване 8.50—9·50 солома прасована 5—6.

ГРОШІ. Доляр амер. 8·87·25 зол.

Загадка

Ростина має вирости 24 цм. понад землю. Огородник вкладає насіння 24 цм. глибоко в землю. Ростина кільчить і виросте в першім тижні 12 цм, у другім тижні 18 цм., а кождого дальшого дня половину з бракуючої висоти. Скільки днів потрібно, щоб вона від землі була висока на 24 цм.?

Комунікат Т-ва „Прсвіти"

до всіх Виділів філій і читалень Т-ва „Просвіта"

Виділи філій і читалень зволять прискорити висилку зібраного „Дару Просвіті" разом зі збірковими листами, списом збірщиків та зі списом тих осіб, до котрих вислано письма Головного Виділу в справі зложення ними лепти на „Дар Просвіті." Все це потрібне для повідомлення влади про вислід збірки, а з осібна для оголошення всіх жертводавців в пресі.

Канцелярія Т-ва „Просвіта"

НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Календар Місіонаря на рік 1930. Двайцятьсемий річник. Зладив о. Маркіян Марисюк ЧСВВ. Видавництво і Друкарня ОО. Василіян в Жовкві. Стор. 152 і численний відділ оголошень. Замовляти в Жовкві.

Велемир Дежеліч, син. **Софію вибрав**. Роман з 9. віку. З хорватської мови за дозволом автора переклав о. Михайло Фірак. Львів, „Добра Книжка" 114 випуск. Стор. 231.

З друкарні Щасного Беднарського в аренді „Кооперативи Промислу Графічного" у Львові, Ринок 9. — Телеф. 76-14.
Відповідальний редактор Антін Лотоцький. Видає Інститут Неп. Зач. П. Д.